

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolan Källan

Utdrag ur LPfö-18

Förskolans värdegrund och uppdrag

Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratins grund. Av skollagen (2010:800) framgår att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Utbildningen ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig. Både ett långsiktigt och globalt framtidsperspektiv ska synliggöras i utbildningen. Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

Vision

På Förskolan Källan ska varje barn mötas med respekt och få utvecklas utifrån sina förutsättningar. Alla ska känna sig trygga och uppskattade.

Planen gäller från 20251001–20260630

Rektorns ansvar

Som rektor är jag ytterst ansvarig för att upprätta en plan mot diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling samt att förskolans arbete med planen genomförs enligt rådande styrdokument.

Planen ska vara känd för barn, personal och vårdnadshavare. Varje år ska planen utvärderas och en ny plan ska upprättas utifrån de behov som finns i verksamheten.

Alla som arbetar i förskolan har ett gemensamt ansvar för att alla barn möts med respekt och får utvecklas utifrån sina egna förutsättningar.

Planens syfte är att:

- Främja barns rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck, ålder eller funktionsnedsättning och förhindra trakasserier eller annan kränkande behandling.
- Arbeta förebyggande, främjande och skydda barn från diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Marie Svensson

Tf Rektor

Utvärdering av föregående plan 2024/2025

Mål för det främjande arbetet förra läsåret var:

Verksamheten ska anpassas till alla barn i förskolan. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans än andra ska få detta utformat med hänsyn till egna behov och förutsättningar så att de ska utvecklas så långt som möjligt.

Arbetsgång:

Vi arbetar mycket med tecken och bilder.

Vi jobbar extra mycket med språkförståelse.

Genomfördes arbetsgången?

Ja, vi har jobbat med tecken och bilder, särskilt för de barn som behöver det extra mycket, men även i hela gruppen. Vi har jobbat med språkförståelse men det skulle behöva utvecklas mer.

Mål för det förebyggande arbetet förra läsåret var:

Alla barn ska få uppleva den tillfredsställelse och glädje det ger att göra framsteg, övervinna svårigheter och att vara en tillgång i gruppen.

Arbetsgång:

Att vi pedagoger aktivt är närvarande i leken.

Att vi delar oss i mindre grupper vid olika tillfällen med olika sammansättning, så barnen får tillfälle att i en mindre grupp leka med olika kompisar.

Att vi pedagoger ligger steget före för att undvika konflikter.

Att vi försöker se saker ur barnens synvinkel och se det positiva och lägger fokus på det.

Genomfördes arbetsgången?

Ja, vi pedagoger har funnits närvarande i leken. Efter lunch har vi delat barnen som inte sover i två grupper. Vi börjar med att läsa något tillsammans och sen blir det tid för lek. Vi har delat gruppen lite olika de olika dagarna och tänkt på vilka barn som vi tror kan fungera bra tillsammans. I och med att grupperna sett olika ut från dag till dag har barnen fått möjlighet att leka med olika kompisar. I konflikter lyssnar vi in båda sidor och tar inte genast parti för den sidan som verkar ha rätt.

Vad behöver förbättras? Hur?

Vi jobbar dagligen spontant med språk och språkförståelse men vi skulle behöva fler planerade undervisningstillfällen för att stärka barnens språk och språkförståelse.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling 2025/2026

Förebyggande arbete

Kartläggningen visar att vi fortsatt har en barngrupp med olika behov och modersmål vilket fordrar extra stöd och olika typer av stimulans i vardagliga situationer.

Pedagogerna behöver bli mer lyhörda inför barnens tankar och känslor genom att vara närvarande och finnas tillgänglig för stöd och vägledning.

Vi behöver kontinuerligt:

- analysera verksamheten och upptäcka riskområden där ojämlik behandling kan uppstå,
- sätta in konkreta åtgärder där det finns tecken på otrygghet eller risk för exkludering,
- följa upp och utvärdera tryggheten i barngruppen för att säkerställa att alla barn känner sig delaktiga och respekterade

Mål för det förebyggande arbetet:

Alla barn ska få uppleva den tillfredsställelse och glädje det ger att göra framsteg, övervinna svårigheter och att vara en tillgång i gruppen. Pedagogerna ska vara närvarande i leken och i övriga situationer där barnen interagerar med varandra för att se och upptäcka tendenser till och/eller risker för uteslutning och kränkning tidigt

Arbetsgång

- Vi anpassar verksamheten efter barnens behov
- Smågrupper
- Vi tar vara på barnens tankar, känslor och åsikter
- Närvarande pedagoger
- Trygghetsvandring
- Miljön ses över regelbundet och anpassas så att den är tillgänglig, trygg och inkluderande för alla.

Ansvarig: Pedagogerna på Källan

Främjande arbete

- Vi arbetar efter den gyllene regeln – som du vill att andra ska vara mot dig, så ska du också vara mot dem.
- Vi använder oss av litteratur som belyser de sju diskrimineringsgrunderna.
- Vi arbetar aktivt för att utveckla barnens kunskap och respekt för olika kulturer och värderingar.
- Vi vill främja barns lika rättigheter genom att ge flickor och pojkar lika stort inflytande över verksamheten – och lika stort utrymme.
- Vi vill ge barnen möjlighet att utveckla sin identitet och känna trygghet i den. Barns identitetsutveckling ska inte begränsas på grund av samhälleliga normer och vuxnas förväntningar som är knutna till kön.
- Vi vill synliggöra och bevaka olika familjekonstellationer så att varje barn ska kunna känna stolthet över sin familj och att föräldrar ska kunna känna tillit till förskolan

Mål för det främjande arbetet

Vi ska skapa en inkluderande miljö där varje barn känner sig respekterat, tryggt och delaktigt oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck, ålder eller funktionsnedsättning, samt förebygga alla former av trakasserier och kränkande behandling.

Arbetsgång

- Närvarande pedagoger
- Stötta barns kompisrelationer
- Smågrupper
- Värdegrundsarbete

Ansvarig: Pedagogerna på Källan

Delaktighet

Barnen:

Vi observerar barngruppen och kontinuerliga samtal med barnen. Vi har även kartläggningssamtal med barn och vårdnadshavare. Vi uppmärksammar vikten av att visa respekt för varandra och skapar en förståelse för allas lika värde.

Ansvarig: Pedagogerna på Källan

Vårdnadshavarna:

Planen för diskriminering och kränkande behandling finns tillgänglig för vårdnadshavare på TYRA och i tamburen samt på förskolans hemsida. Vi informerar även nya vårdnadshavare om planen på inskolningssamtalet.

Ansvarig: Pedagogerna på Källan

Personalen:

Vi diskuterar under läsårets gång hur långt vi har kommit med planen. All personal har ansvar för att dokumentera gällande planen för diskriminering och kränkande behandling.

Ansvarig: Likabehandlingsgruppen

Utvärdering av planen 2025/2026

Mitterminsutvärdering av planen sker i januari 2026 samt slututvärdering i juni 2026.

Ansvarig: Likabehandlingsgruppen

Åtgärder för akuta situationer

Rutiner när barn kränks av barn

- När det kommer till förskolans kännedom att det kan förekomma kränkningar informera alltid rektor. Rektor sammankallar arbetslaget, ansvarig i arbetslagen är den som ingår likabehandlingsgruppen.
- Ansvarig samlar in information och dokumenterar.
- Ansvarig i arbetslaget informerar de inblandade barnens vårdnadshavare.
- Åtgärder beslutas i samråd med vårdnadshavare. Ev handlingsplan skrivs.
- Ansvarig pedagog dokumenterar händelser och åtgärder.
- Utvärdering sker regelbundet med samtliga inblandade och ev. i likabehandlingsgruppen.
- Anmälan om kränkande behandling rapporteras till huvudman av rektor.

Åtgärder när vuxna kränker barn

- När det kommer till förskolans kännedom att det kan förekomma kränkningar informera alltid rektorn.
- Rektorn samlar in information och dokumenterar.
- Rektorn har samtal med den som kränkt och dokumenterar händelsen.
- Fortsatt regelbunden uppföljning med samtliga inblandade.
- Anmälan om kränkande behandling rapporteras till huvudman av rektor.

Begrepp, regler och lagar

Diskrimineringslagen och skollagen skyddar barn mot diskriminering, trakasserier, kränkande behandling och repressalier. Skyddet gäller för barn som finns i verksamheten och för barn som söker till verksamheten.

Diskriminering

Diskrimineringsgrunderna är tydligt definierade i diskrimineringslagen och vilat på FN-konventionen om de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen.

Diskriminering i förskolan innebär att ett barn missgynnas av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I förskolan kan personal och huvudman göra sig skyldiga till detta. Barn kan alltså inte diskriminera varandra i juridisk mening.

Trakasserier och kränkande behandling

Vid trakasserier och kränkande behandling kränker man ett barns värdighet. Det kan vara:

- Fysiskt (slag, knuffar)
- Verbalt (hot, svordomar, öksnamn)
- Psykosocialt (utfrysning, grimaser, alla går när barnet kommer)
- Texter och bilder (teckningar, lappar, foton)

Om barn upplever sig vara kränkta eller trakasserade av vuxna är de särskilt utsatta eftersom de är i en beroendeställning, detta måste därför betraktas som mycket allvarligt. Både diskrimineringslagen och skollagen innehåller ett absolut förbud mot förskolans anställda att utsätta barn för trakasserier och kränkande behandling.

Trakasserier

Barnets värdighet kränks och det har samband med de sju diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

Barnets värdighet kränks utan att det har samband med diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om att retas eller frysa ut någon. Vuxna kan kränka barn genom en handgriplig eller hårdhänt tillsägelse.

Utrednings- och åtgärdsskyldighet

Enligt lag ska förskolan agera så snart någon i personalen får kännedom om att ett barn kan vara utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Förskolan ska skyndsamt utreda och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. Personalen ska anmäla till förskolechefen som i sin tur ska informera huvudmannen.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller negativ behandling på grund av att barn eller föräldrar anmält förskolan för diskriminering eller berättat att det förekommer trakasserier eller kränkande behandling.

Främjande

Förskolan ska aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning samt sexuell läggning.

Förebyggande

Förskolan ska arbeta för att barn inte utsätts för trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling.

Plan

Förskolan ska varje år upprätta en plan för de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter, dels förebygga och förhindra trakasserier, sexuella trakasserier samt kränkande behandling.